

farne Præst; denne kan i fuldeste Maal finde en Støtte hos den unge Kapellan i det, hvorpaa det for ham kommer an, nemlig at bevæge sig omkring i Pastoratet og at paase, hvad der sker; men den unge Kapellan kan sandelig ogsaa finde Støtte hos den gamle Præst, som har bevaret sin aandelige Kraft, om han end ikke er i Stand til tilbørlig at forestaa Embedet. Underledes stiller Forholdet sig for den unge Mand, der er Præst for en Valgmenighed. Jeg skal ikke gaa dybere ind derpaa, men jeg henholder mig til, hvad der i den Retning er blevet sagt af en Mand, som tidligere har stået paa den Plads, hvorpaa jeg nu staar, som var Medlem af Kirkekommissionen, som har en varm Interesse for det kirkelige Liv, og som har viist det netop over for Valgmenighedsloven, nemlig Biskop Kierkegaard. Han har med stor Styrke fremhævet, at naar man mente, at den Præst, der stilledes i Spidsen for en Valgmenighed, bedre end andre Præster havde en Støtte i den Menighed, som havde samlet sig omkring ham, kunde dette vel i en vis Henseende siges at være Tilfældet, men det var hans Overbevisning, at det netop tillige var en stor Fristelse for Præsten at være stillet paa denne særegne Maade. Der kan i saadanne Valgmenigheder, som man i Øvrigt kan sætte Pris paa, men som man heller ikke maa idealisere alt for stærkt, findes Skrøbeligheder og Vanstækeligheder, og det netop i Retning af Overvinding af den særlig isolerede Stilling, som for Præsten kan blive en meget farlig Fristelse.

Da ikke Flere begjærede Ordet, fattedes Lovforslagets Overgang til anden Behandling under Afstemning og vedtoges enstemmig med 74 Stemmer.

Ændringsforslag til Sagens anden Behandling indkaldtes til Indgivelse inden førstkommende Onsdag Middag Kl. 1.

Man gik derpaa til den næste Sag paa Dagsordenen, som var:

„Første Behandling af Forslag til Lov om Besættelsen af Sognepræsteembeder i Folketirken“.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1861 ff.)

Formanden: Jeg skal bemærke, at jeg paa Grund af den Forbindelse i Indhold, der er imellem denne Sag og den næste paa Dagsordenen opførte, ikke vil lægge ærede Talere nogen Hindring i Veien for ogsaa at omtale den næste Sag under Forhandlingen af denne.

Høgsbro: Paa Forslagsstillernes Begne skal jeg tillade mig at anbefale nærværende For-

slag til det ærede Things Belvilje. Jeg anser det ikke for nødvendigt at komme nærmere ind paa de enkelte Bestemmelser deri, da det jo er et Forslag, som er vel bekendt. De ældre Medlemmer af Thinget ville vide, at det har været til Behandling her i to forskjellige Samlinger, at det i hver af disse Samlinger er blevet vedtaget med et Stemmetail af omtrent 60 mod 20, og at det saaledes har havt et afgjort Flertal for sig. De nye Medlemmer, tør jeg ogsaa antage, kjende dette Forslag tilstrækkelig, da det jo har været meget stærkt forhandlet baade mundtlig og skriftlig, og da vel ogsaa de fleste af dem have havt Leilighed til at forhandle med deres Valgere derom. Jeg antager altsaa, at det er et Forslag, som Thingets store Flertal vil finde skiftet til at danne Grundlaget for de fortsatte Forhandlinger, og at det derfor vil lade det gaa til anden Behandling, og dertil skal jeg tillade mig at anbefale det.

Vajer: Jeg hører til de nye Medlemmer, til hvem den ærede sidste Taler (Høgsbro) sigtede, og jeg har med stor Interesse fra mit tidligere Standpunkt udenfor Folkethinget fulgt denne Sags Behandling i det Mindste i de sidste fem Aar — jeg veed ikke, om den har været tidligere fremme; jeg tror, det er fem Aar siden, den første Gang blev forelagt — men der er dog et enkelt Punkt, hvortil jeg tror, at man uden Fare kan gaa videre. Njøndt jeg i Øvrigt i det Hele taget hylder de Grundsætninger, hvorpaa dette Lovforslag hviler. Naar man ser paa den Valgret, som er givet i dette Lovforslags første Paragraf, synes der at ligge den Forudsætning til Grund derfor, at Menigheden bestaar af enkelte Familier, men jeg tror ikke, at denne Grundsætning er aldeles rigtig; jeg tror, at Menigheden bestaar af enkelte Sjæle, og at det derfor er med Rette, man falder Præsten Sjælesørger. Jeg finder en yderligere Bestyrkelse for denne Menings Rigtighed i den betegnende Tegnelse om det tabte Aar, for hvis Skyld Gylden udsatte sig for saa megen Møje. Der er ikke saa virkelig myndige Sjæle — thi Andre kan der ikke være Tale om — som ved dette Lovforslag udelukkes fra Valgretten. Jeg ser vel, at Enkeltene medtagne, men jeg veed ikke, hvilken Fare der skulde være ved ogsaa at medtage andre Kvinder, saasom Husfruer, og ligeledes ugifte Kvinder, selv om de ikke fyldestgjøre de Betingelser, som ere stillede om egen Husstand eller selvstændig Stilling. Jeg synes godt om, at der staar „Personer“, idet det netop her gjælder om de Personer som have en virkelig levende og opvakt Sjæl med Hensyn til det Religiøse, men jeg skal minde om, hvad Enhver ved nogen Oftertanke let vil kunne sige sig selv, at Mange blive udelukkede fra Valgretten. Uden at nævne et bestemt Navn vil jeg særlig henlede Tanken paa en Kvinde i Danmark, som maaske mer end manges Mand har været vaft i religiøs Henseende, og som ogsaa har udtalt sig